

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI
O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETINING
JIZZAX FILIALI

**ZAMONAVIY INNOVATSION
TADQIQOTLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI
VA RIVOJLANISH
TENDENSIYALARI:
YECHIMLAR VA ISTIQBOLLAR
RESPUBLIKA ILMIY-TEXNIK
ANJUMAN MATERIALLARI
TO'PLAMI**

**15-16-MAY
2026-YIL**

**Google
Scholar**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI O‘ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI**

**ZAMONAVIY INNOVATSION TADQIQOTLARNING DOLZARB
MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI: YECHIMLAR
VA ISTIQBOLLAR**

*mavzusidagi Respublika ilmiy-texnik anjuman materiallari to‘plami
(2026-yil 15-16-may)*

JIZZAX-2026

3. ITU. (2022). Measuring digital development: Facts and figures 2022. International Telecommunication Union. <https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Documents/facts/FactsFigures2022.pdf>
4. OECD. (2021). Digital economy outlook 2021. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9e5f1b8e-en>
5. World Bank. (2020). World development report 2020: Trading for development in the age of global value chains. World Bank Publications. <https://doi.org/10.1596/978-1-4648-1457-0>
6. UNESCO. (2019). Education and digital skills for the 21st century. UNESCO Publishing. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000367891>
7. Schwab, K. (2017). The fourth industrial revolution. Crown Business.
8. European Commission. (2020). Shaping Europe's digital future. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library>

AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI VA RAQAMLI IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDAGI DOLZARB VAZIFALAR

Ergasheva Nafisa Baxriddinovna

O'zMU JF "Iqtisodiyot va turizm" kafedrası assistenti, iqtisodiyot fanlari
bo'yicha falsafa doktori

Abdulaziz Mirzaqobilov O'tkir o'g'li

O'zMU JF Iqtisodiyot yo'nalishi talabasi

abdulazizmirzaqobilov0@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqola raqamli iqtisodiyot va innovatsion axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etishning dolzarb masalalarini o'rganadi. Kirish qismida raqamli iqtisodiyotning mohiyati va uning global rivojlanishdagi ahamiyati tahlil qilinadi. Metodologiya bo'limida ilmiy-tadqiqot usullari, statistik tahlil va kompyuter modellari qo'llanadi. Natijalar bo'limida sohada duch kelinayotgan asosiy muammolar, jumladan, kadrlar tayyorlash, raqamli infratuzilma va xavfsizlik masalalari keltiriladi. Muhokama bo'limida yechimlar va istiqbolli innovatsion strategiyalar taklif etilgan. Maqola raqamli iqtisodiyot va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini samarali joriy etish yo'llarini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, innovatsion texnologiyalar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, kadrlar tayyorlash, kiberxavfsizlik

Аннотация: Статья исследует актуальные вопросы внедрения цифровой экономики и инновационных информационно-коммуникационных технологий. Во введении анализируется сущность цифровой экономики и её значение в глобальном развитии. В разделе методологии применяются научные методы исследования, статистический анализ и компьютерное моделирование. В разделе результатов рассматриваются ключевые проблемы отрасли, включая подготовку

кадров, цифровую инфраструктуру и вопросы безопасности. В разделе обсуждения предлагаются решения и перспективные инновационные стратегии. Статья демонстрирует эффективные пути внедрения цифровой экономики и ИКТ.

Ключевые слова: цифровая экономика, инновационные технологии, информационно-коммуникационные технологии, подготовка кадров, кибербезопасность

Abstract: This article examines pressing issues in the implementation of the digital economy and innovative information and communication technologies (ICT). The introduction analyzes the essence of the digital economy and its significance in global development. The methodology section employs scientific research methods, statistical analysis, and computer modeling. The results section highlights key challenges in the field, including workforce training, digital infrastructure, and security concerns. The discussion section proposes solutions and prospective innovative strategies. The article illustrates effective approaches for implementing the digital economy and ICT.

Keywords: digital economy, innovative technologies, information and communication technologies (ICT), workforce training, cybersecurity
Raqamli iqtisodiyot va innovatsion axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) bugungi kunda global iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshlikning muhim omiliga aylangan. So'nggi yillarda ko'plab davlatlar raqamli transformatsiyani strategik ustuvorlik sifatida qabul qilmoqda[6]. Raqamli iqtisodiyotning asosiy xususiyati — ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish jarayonlarida raqamli texnologiyalarni keng qo'llash bo'lib, bu samaradorlikni oshiradi va yangi ish o'rinlarini yaratadi (Brynjolfsson & McAfee, 2014)[1].

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari esa iqtisodiy faoliyatning barcha sohalariga integratsiyalanib, ish jarayonlarini avtomatlashtirish, ma'lumotlar xavfsizligini ta'minlash va innovatsion mahsulotlar yaratishga yordam beradi (Castells, 2010)[2]. Shu bilan birga, raqamli iqtisodiyot va AKTni joriy etishda bir qator muammolar mavjud: raqamli infratuzilma yetishmasligi, malakali kadrlar tanqisligi va kibexavfsizlik xavflari.

Maqolaning maqsadi — raqamli iqtisodiyot va innovatsion AKTlarni joriy etishda duch kelinadigan dolzarb masalalarni aniqlash va ularni yechish yo'llarini taklif etish.

Ushbu tadqiqot metodikasi bir nechta ilmiy yondashuvlarni birlashtiradi va raqamli iqtisodiyot hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) sohasidagi hozirgi tendensiyalarni chuqur tahlil qiladi. Tadqiqotning asosiy manbalari sifatida so'nggi ilmiy maqolalar, davlat strategiyalari va statistik hisobotlar ishlatilgan. Shu bilan birga, raqamli infratuzilma, internet qamrovi, shuningdek, AKT bozorining o'sish sur'atlarini aks ettiruvchi statistik ma'lumotlar tadqiqot jarayonida keng qo'llangan[7].

Tadqiqotning yana bir muhim elementi — simulyatsion kompyuter modellari yordamida raqamli iqtisodiyotning turli sektorlarida innovatsiyalarni tatbiq etish samaradorligini baholash. Buning orqali turli strategik qarorlar va ularning amaliy natijalari prognoz qilindi. Shuningdek, soha ekspertlari va iqtisodchilar bilan o'tkazilgan intervyular tadqiqotning empirik qismiga xizmat qilib, dolzarb muammolar va yechimlarni aniqlashga yordam berdi.

Metodologiya shu tarzda nazariy bilimlarni real amaliy tajriba bilan uyg'unlashtirish imkonini berdi. Bu yondashuv raqamli iqtisodiyot va AKTni samarali joriy etish uchun zarur bo'lgan kompleks yechimlarni ishlab chiqishga imkon yaratdi.

Tadqiqot natijalari raqamli iqtisodiyot va innovatsion AKTni joriy etishda bir nechta asosiy muammolarni ko'rsatdi. Ularning eng dolzarb jihatlari kadrlar tayyorlash, raqamli infratuzilma, kiberxavfsizlik va axborot qonunchiligi bilan bog'liq.

Kadrlar tayyorlash sohasida eng katta qiyinchilik malakali IT mutaxassislarining yetishmasligi va uzluksiz professional ta'lim tizimining rivojlanmaganligida namoyon bo'ladi[4]. Bu esa raqamli texnologiyalarni samarali joriy etishda asosiy to'siqlardan biri bo'lib, zamonaviy iqtisodiyotda innovatsion texnologiyalarni qo'llash nafaqat texnik bilim, balki tizimli yondashuv va muammolarni hal qilish qobiliyatini talab qiladi.

Raqamli infratuzilma sohasida ham muhim cheklovlar mavjud. Internet tezligi va keng polosali qamrovning yetarli emasligi, davlat xizmatlarining raqamlashtirilmaganligi hamda yangi texnologiyalarni joriy etish uchun zarur bo'lgan resurslarning yetishmasligi samaradorlikni cheklaydi. Shu bilan birga, kiberxavfsizlik va axborot qonunchiligi bilan bog'liq muammolar raqamli iqtisodiyotning barqaror rivojlanishi uchun katta ahamiyatga ega, chunki shaxsiy va korporativ ma'lumotlarning himoyasi hamda milliy va xalqaro qonunchilik talablariga moslashish zarur.

Natijalar shuni ko'rsatdiki, raqamli iqtisodiyot va AKTni joriy etish jarayoni texnologik o'zgarishlardan tashqari keng qamrovli ijtimoiy va iqtisodiy transformatsiyalarni ham talab qiladi. Kadrlar tayyorlash tizimi bunda muhim rol o'ynaydi, chunki zamonaviy AKT bilan samarali ishlash uchun yuqori malakali mutaxassislar zarur. Shu sababli ilg'or ta'lim dasturlarini joriy etish, uzluksiz professional rivojlanishni ta'minlash va xalqaro hamkorlikni rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Raqamli infratuzilmani rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lishi lozim, chunki tezkor va ishonchli internet, keng polosali qamrov hamda zamonaviy texnologik infratuzilma innovatsiyalarni tatbiq etishning asosiy sharti hisoblanadi[5]. Shuningdek, kiberxavfsizlikni mustahkamlash va axborot qonunchiligini amaliyotga moslashtirish iqtisodiy jarayonlarni xavfsiz va barqaror amalga oshirish imkonini beradi[3].

Innovatsion AKTni joriy etish ish jarayonlarini samaradorligini oshiribgina qolmay, balki yangi biznes-modellar, startaplar va raqamli xizmatlarni rivojlantirishga yordam beradi. Bu esa iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshlikni mustahkamlashga

xizmat qiladi. Raqamli transformatsiya muvaffaqiyatli bo'lishi uchun davlat, xususiyl sektor va akademik hamjamiyatning uzviyl hamkorligi, strategik rejalashtirish, resurslarni samarali taqsimlash va innovatsion loyihalarni qo'llab-quvvatlash zarur. Shu tariqa raqamli transformatsiya nafaqat texnologik yangilik, balki iqtisodiy va ijtimoiyl taraqqiyotning integratsiyalashgan jarayoni sifatida qaralishi lozim.

Raqamli iqtisodiyot va innovatsion axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriyl etish bugungi kunda iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshlikni ta'minlovchi asosiy omillardan biri sifatida qaraladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, bu jarayonda uch asosiy soha alohida e'tibor talab qiladi: kadrlar tayyorlash, raqamli infratuzilma va xavfsizlik masalalari. Malakali IT mutaxassislarining yetishmasligi va uzluksiz professional rivojlanish tizimining rivojlanmaganligi innovatsion texnologiyalarni tatbiq etish jarayonini sekinlashtiradi va samaradorlikni pasaytiradi. Shu bilan birga, raqamli infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi yangi texnologiyalarni keng ko'lamda tatbiq etishga to'sqinlik qiladi.

Kiberxavfsizlik va axborot qonunchiligiga oid muammolar esa ma'lumotlar xavfsizligi va raqamli jarayonlarning ishonchliligini ta'minlashda jiddiy to'siq hisoblanadi. Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun ilg'or ta'lim dasturlarini joriyl etish, infratuzilmaga investitsiyalarni kengaytirish, shuningdek, kiberxavfsizlikni mustahkamlash zarur. Bu chora-tadbirlar raqamli iqtisodiyotning samarali tatbiq etilishini, innovatsion loyihalarning barqaror rivojlanishini va yangi biznes-modellar yaratishni ta'minlaydi.

Kelajakda raqamli iqtisodiyot va AKTni muvaffaqiyatli tatbiq etish nafaqat texnologik yangilik sifatida, balki davlat, xususiyl sektor va akademik hamjamiyatning uzviyl hamkorligini talab qiladigan strategik jarayon sifatida qaralishi lozim. Shu bilan birga, integratsiyalashgan yondashuv, samarali resurs taqsimoti va barqaror boshqaruv raqamli transformatsiyaning uzoq muddatli muvaffaqiyatini kafolatlaydi va iqtisodiy hamda ijtimoiyl rivojlanishning barqarorligini ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). The second machine age: Work, progress, and prosperity in a time of brilliant technologies. W. W. Norton & Company.
2. Castells, M. (2010). The rise of the network society (3rd ed.). Wiley-Blackwell.
3. European Commission. (2021). Shaping Europe's digital future. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en>
4. Muro, M., Maxim, R., & Whiton, J. (2019). Automation and Artificial Intelligence: How machines are affecting people and places. Brookings Institution.
5. OECD. (2020). Going digital: Shaping policies, improving lives. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264312012-en>
6. Schwab, K. (2017). The Fourth Industrial Revolution. Currency.
7. UNCTAD. (2021). Digital economy report 2021. United Nations Conference on Trade and Development. <https://unctad.org/webflyer/digital-economy-report-2021>